باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۱۰/۱۷**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **دی** ماه سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۱	**به خاطر بیاورید.**	۳

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- در دورهٔ قاجار ادارهٔ ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره برعهدهٔ ولیعهد بود.

۲-کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیهٔ امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت.

ب)کدام یک از نویسندگان سمت چپ با کتاب های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

۱- صدرالتواریخ	الف) خاوری شیرازی
۲- تاریخ ذوالقرنین	ب) میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)
۳-تاریخ بیداری ایرانیان	ج) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
	د) میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)

(مونتسکیو – روسو – فتحعلی شاه – آقامحمدخان)

۱- از اعضای اصحاب دایره المعارف فرانسه که بر «اهمیت انتخابات» تأکید می کرد ..... نام داشت.

۲- اقتدار نظامی نادر افشار و سپس ..... مدت کوتاهی روس ها را وادار به عقب نشینی کرد.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱-محمدعلی شاه به چه بهانه ای مجلس شورای ملی را به توپ بست؟

الف- به بهانه نافرمانی نمایندگان از فرامین شاه ب-به بهانه ترور عین الدوله صدراعظم

ج- به بهانه انتشار مطالب توهین آمیز در روزنامه ها د- به بهانه سوء قصد به جان شاه

۲- قرارداد ۱۹۰۷ م. بین روس و انگلیس با پادرمیانی کدام کشور منعقد شد؟

الف-بلژیک ب-عثمانی ج-فرانسه د-آلمان

۳-اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات رزمندگان رقم خورد؟

الف-مرصاد ب- بیت المقدس ج-فتح المبین د-مروارید

هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- فعالیت های انگلیسی ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کدام منطقه به نتیجه رسید؟

۲-امام خمینی(ره) پس از تأیید تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان، از آن با چه عنوانی یاد کرده است؟

۲	**تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف- اعلامیه بالفور: ب- پلیس جنوب:	۲
۳	**مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف- هنر و معماری در دورهٔ حکومت نادر شاه را با هنر و معماری دورهٔ کریم خان زند مقایسه کنید. ب-دو بلوک غرب و شرق پس از جنگ جهانی دوم از نظر ایدئولوژی (نظام حکومتی) چه تفاوتی با هم داشتند؟	۲
	«ادامهٔ سؤالات در صفحه دوم»	

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۱۰/۱۷**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
سؤالات امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی** ماه سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف-به نظر شما، چرا اصلاحات میرزاحسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم های عصر ناصری، به نتیجه نرسید؟ ب-به نظر شما، چرا انگلستان در اوایل قرن بیستم برای تغییرات مورد نظرش در ایران نمی توانست روی حکومت قاجار حساب کند؟	۲
۵	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف- مهم ترین برنامه های آمریکا برای تسلط بر ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد۱۳۳۲ تا اوایل دههٔ ۱۳۴۰ چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است.) ب- جیمی کارتر به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی، چه خواسته هایی از محمدرضا شاه داشت؟ ج-مهم ترین خدمات زنان ایرانی در طول هشت سال دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)	۳
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) **متن زیر را بخوانید و به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید.** زنان ایرانی در بسیاری از نهضت های تاریخ معاصر ایران در زمینه های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نقش ارزنده ای ایفا نمودند. علاوه بر نقش تاریخی زنان در نهضت تحریم تنباکو، در نهضت مشروطه نیز زنان به کارهای خردمندانه ای دست زدند. اکثر فعالیت های آنان بر گرفته از هویت ایرانی – اسلامی بوده است؛ به عنوان نمونه در جریان مهاجرت صغری، زنان با شرکت در تظاهرات خیابانی خواهان بازگشت علما شدند. پس از صدور فرمان مشروطه، زنان به مجلس رفتند و خواستار تکمیل قانون اساسی توسط نمایندگان شدند. زنان به هنگام تأسیس بانک ملی با اهدای طلا و زیورآلات شخصی خود، بخشی از سرمایه بانک ملی را تهیه کردند و پس اندازهای خود را در اختیار دولت گذاشتند تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود. الف-فعالیت زنان ایرانی در تاریخ معاصر بر گرفته از چه هویتی بود؟ ب- زنان ایرانی پس از تأسیس بانک ملی با چه هدفی پس اندازهای خود را در اختیار دولت قاجار قرار دادند؟	۰/۵
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	مهم ترین مراکز علمی و آموزشی دورهٔ قاجار در پایتخت (تهران) را نام ببرید.	۰/۵
۸	هدف از انعقاد قرارداد الجزایر بین دولت های ایران و عراق در سال ۱۳۵۴ ش. (۱۹۷۵م.) چه بود؟	۰/۵
۹	مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟	۰/۷۵
۱۰	چرا دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد؟	۰/۷۵
۱۱	رضا شاه در جهت تقویت ارتش دست به چه اقداماتی زد؟	۱
۱۲	متفقین در جنگ جهانی دوم و قبل از اشغال ایران در شهریور۱۳۲۰ از حکومت ایران چه خواسته هایی داشتند؟	۱
۱۳	چرا دولت دکتر مصدق بعد از پیروزی در دادگاه لاهه اقدام به قطع رابطهٔ سیاسی با لندن (انگلستان) کرد؟	۱
۱۴	چرا برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی با قرارداد الحاقی «گس-گلشاییان» مخالفت کردند؟	۱
۱۵	طراحان سازمان نقاب (کودتای نوژه) قصد چه اقداماتی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران داشتند؟	۱
	«موفق و پیروز باشید.» **جمع نمره**	**۲۰**

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۱۰/۱۷**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشوردر **دی ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**(به خاطر آوردن)**	۳
	الف) صحیح غلط (۰/۵)	
	۱- صحیح ۰/۲۵ درس۳ ص۳۸	
	۲- غلط ۰/۲۵ درس۱۲ ص۱۵۰	
	ب)جور کردنی(۰/۷۵)	
	شمارهٔ ۱- با «ج» محمدحسن خان اعتمادالسلطنه ۰/۲۵ درس۱ ص۵	
	شمارهٔ ۲- با «**الف**» خاوری شیرازی ۰/۲۵ درس۱ ص۵	
	شمارهٔ ۳- با «**د**» میرزامحمدکاظم ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس۱ ص۶	
	ج- جای خالی (۰/۵)	
	۱- روسو ۰/۲۵ درس۲ ص۲۸	
	۲- آقامحمدخان ۰/۲۵ درس۳ ص۴۱	
	د- چهار گزینه ای (۰/۷۵)	
	۱- با گزینهٔ «**د**» - به بهانه سوء قصد به جان شاه ۰/۲۵ درس۵ ص۷۲	
	۲- با گزینهٔ «**ج**» - فرانسه ۰/۲۵ درس۵ ص۷۱	
	۳- با گزینهٔ «**ب**» - بیت المقدس ۰/۲۵ درس۱۲ ص۱۵۴	
	هـ -کوتاه پاسخ (۰/۵)	
	۱- مسجد سلیمان ۰/۲۵ درس۹ ص۱۱۴	
	۲- انقلاب دوم ۰/۲۵ درس۱۱ص۱۴۰	
۲	**تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره)	۲
	الف)انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور اعلامیه بالفور(وزیر خارجه انگلیس) نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد. ۱ نمره درس۸ ص۱۱۳-۱۱۲	
	ب) انگلستان بعد از اشغال نظامی ایران در زمان جنگ جهانی اول گروهی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی را به ایران فرستاد و در بخش های جنوبی ایران، نیروی پلیس جنوب را تشکیل داد. ۱ نمره درس۶ ص۸	
۳	**مقایسه پدیده های تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره)	۲
	الف) در دورهٔ نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد. ۰/۵ و مدارا و احترام کریم خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. ۰/۵ درس۲ص۲۳	
	ب) آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام (ایدئولوژی) سرمایه دازی بودند. «بلوک غرب » ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهایی که نظام (ایدئولوژی) کمونیستی بر آنها حاکم بود. «بلوک شرق» نامیده می شدند.۰/۵ درس۸ص۱۱۰	
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره)	۲
	الف-به سبب مخالفت های داخلی ۰/۵ و تردیدهای ناصرالدین شاه به نتیجه نرسید. ۰/۵ درس۳ص۲۷	
	ب-چون بی کفایتی و فساد حکومت قاجار به حدی باعث نفرت مردم از آنها شده بود که هیچ گونه همراهی با این سلسله نمی کردند. ۱ نمره درس۷ ص۹۲	
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۱۰/۱۷**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	**توصیف و فهرست مطالب تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) **الف)** -پیوستن ایران به پیمان بغداد (سنتو) -تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور(ساواک) -اعطای کمک های نظامی و مالی به ایران -اجرای بعضی اصلاحات در ایران **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۰ص۱۲۷ **ب)** - اوضاع عمومی زندانیان را بهبود بخشد. - شکنجه زندانیان را کاهش دهد. - به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس۱۰ص۱۳۳ **ج)** ۱-حضور در خط مقدم جبهه ۲-تشویق برادران و همسران خویش برای حضور در جبهه ۳-تهیه و آماده سازی خوراک و پوشاک رزمندگان ۴-پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان ها ۵-پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۲ص۱۵۹	۳
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف- بر گرفته از هویت ایرانی – اسلامی بود. ب- تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود. درس۵ ص۷۳	۰/۵
	سؤالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	مروی۰/۲۵ و سپهسالار(مدرسهٔ عالی شهید مطهری) ۰/۲۵ درس۴ص۵۳	۰/۵
۸	پایان دادن به اختلافات مرزی ۰/۲۵ و رفع مناقشه بر سر اروندرود۰/۲۵ درس۱۲ص۱۵۰	۰/۵
۹	به فرمان امام خمینی(ره)۰/۲۵، به منظور رسیدگی به اختلافات میان مجلس۰/۲۵ و شورای نگهبان۰/۲۵ درس ۱۱ص۱۴۶	۰/۷۵
۱۰	تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزهٔ اختیار ۰/۲۵ شرکت نفت ایران و انگلیس۰/۲۵ خارج کند. ۰/۲۵ درس۹ص۱۲۱	۰/۷۵
۱۱	او بلافاصله بعد از رسیدن به قدرت به گسترش و تقویت ارتش و پلیس پرداخت. این روند با اجباری کردن خدمت سربازی ادامه یافت و بخش عمده ای از مالیات هرساله صرف خرید تجهیزات و سلاح جنگی می شد. درس۷ ص۹۵ تقویت ارتش و پلیس-اجباری کردن خدمت سربازی -خرید تجهیزات و سلاح جنگی **(ذکر دو مورد کافی است.)**	۱
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۱۰/۱۷**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دی ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	از حکومت ایران خواستند که آلمانی های حاضر در کشور را اخراج کند ۰/۵ و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند، ۰/۵ درس۸صص۱۱۰-۱۰۹	۱
۱۳	دولت ایران از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر را بپردازد. ۰/۵ چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطهٔ سیاسی کرد. ۰/۵ درس۹ ص۱۲۲	۱
۱۴	- نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران؛ - حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد؛ - تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۹ص ۱۱۸	۱
۱۵	قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام۰/۵ و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی را ساقط کنند.۰/۵ درس۱۱ ص۱۴۵	۱
	با تقدیر از همراهی همکاران محترم، آرزوی توفیق روزافزون شما را داریم.	۲۰